

gemeente
Zoetermeer

Overzicht algemeen dekkingsmiddelen en onvoorzien

Toelichting per onderwerp

1. Rentebaten

In het Eerste Tussenbericht (TB1) is een voordeel van € 3 mln. gemeld, omdat wordt verwacht dat de gemeente geen extra leningen zal aantrekken. Daarbij is in de begroting rekening gehouden met 0% rente over de tijdelijk uitstaande middelen bij de rijksschatkist. Het rijk vergoed daarover nu wel rente. Door de stijging van de rente die de gemeente ontvangt is de verwachting dat het eerder genoemd voordeel zal stijgen naar € 4 mln. Dit levert een extra voordeel van € 1 mln. op. In TB1 is geadviseerd het voordeel van € 3 mln. niet in de rente-egaliseringsreserve te storten, maar ten gunste van het begrotingssaldo te laten komen. Het extra voordeel van € 1 mln. zal naar het beleid zoals vastgesteld in de Rentenota (2018) worden gestort in de rente-egaliseringsreserve. De stand van de rente-egaliseringsreserve komt hiermee op € 3,7 miljoen.

2. Memo meicirculaire

In de meicirculaire worden gemeenten door het rijk geïnformeerd over de middelen die zij de komende jaren ontvangen vanuit de algemene uitkering van het gemeentefonds. In de meicirculaire 2023 staat een voordeel voor Zoetermeer van € 5,7 mln. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van het accres. De omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan de hoogte van de uitgaven van het Rijk. De jaarlijkse toe- of afname die voortvloeit uit deze koppeling wordt het accres genoemd. Het accres is aangepast voor loon- en prijsstijgingen. Hieruit dekt de gemeenten haar eigen loon- en prijsstijgingen.

Daarnaast is er sprake van herverdeeldeffecten (de verdeling van het gemeentefonds tussen alle gemeenten) en een aanpassing van de raming van het BTW compensatiefonds. Hierover bent u geïnformeerd via het raadsmemo meicirculaire van 22 juni 2023 en het memo actualisatie uitkomst meicirculaire van 13 september 2023. De totale inkomst voor 2023 wordt bij dit Tussenbericht geraamd op € 263,7 mln.

3. Reservering prijsstijgingen

Op basis van ramingen gemaakt door het Centraal Planbureau (CPB) reserveert de gemeente middelen om prijsstijgingen te dekken. Hiervoor hanteren we de vuistregel dat 1% prijsstijging leidt tot € 1,5 mln. aan extra kosten. Vanwege de hogere inflatie (4,6% hoger) dan verwacht in 2023 is hiervoor € 6,9 mln. gereserveerd. Deze € 6,9 mln. is in 2023 niet volledig nodig, omdat lopende contracten veelal gehandhaafd blijven en voor 2023 een vast afgesproken bedrag bevatten. Voor deze onderdelen is de reservering niet nodig. De verwachting is dat € 1,5 mln. niet nodig is om de gestegen prijzen te dekken.

4. Reservering excessieve prijsstijgingen

Sinds vorig jaar stijgen de prijzen op energie, brandstof en materialen harder dan de gemiddelde inflatie. Hiervoor is bij de Perspectiefnota 2023 (vorig jaar), een bedrag van € 1 mln. gereserveerd voor 2024. Daarnaast hebben we een bedrag van € 1 mln. gereserveerd voor de prijsstijgingen binnen het sociaal domein. In dit domein hebben onze kosten grotendeels te maken met personele lasten in plaats van met prijzen van grondstoffen of producten, daarom is de via de normale werkwijze gehanteerde prijscompensatie vaak niet voldoende. Veel contracten binnen het sociaal domein worden niet meer gewijzigd in 2023. De verwachting is dat € 0,9 mln. in 2023 niet nodig zal zijn.

5. Reservering loonstijging

Op verschillende programma's is een melding gedaan van tegenvallers op de loonkosten vanwege de afgesloten CAO. Hiervoor staat een reservering opgenomen op OAD. Voorlopig wordt € 1,2 mln. van de reservering in dit TB2 gemeld als tegenhanger van de nadelen op de programma's.

6. Reservering taakmutaties

Wanneer gemeenten extra taken (taakmutaties) moeten uitvoeren, ontvangen gemeenten vaak extra middelen in de algemene uitkering. Deze bedragen zijn

algemene middelen en die zijn door de gemeente naar eigen inzicht in te zetten. Daarom worden de middelen gereserveerd op OAD in afwachting van een concreet plan voor de uitvoering van de nieuwe taak. Daarna worden de middelen op het betreffende programma geplaatst. Op programma 1 is € 3,3 mln. nadeel gemeld vanwege de uitbetaling van de energietoeslag. De reservering op OAD is hiervan de tegenhanger.

7. Effect btw-analyse btw-regels

In 2023 is een suppletie-aangifte ingediend bij de Belastingdienst naar aanleiding van de uitvoering van een BTW onderzoek over de boekjaren 2021 en 2022. Dit heeft geresulteerd in een voordeel op de baten van € 0,6 mln. en een nadeel van € 0,2 mln. op de lasten, per saldo een voordeel van € 0,4 mln.

8. Winstuitkering Stedin (voorheen Eneco)

In de begroting is een bedrag van € 0,3 mln. opgenomen als dividenduitkering op de cumulatief preferente aandelen. Door een hoger nettoresultaat bij Stedin in 2022 wordt ook regulier dividend uitgekeerd waardoor een voordeel wordt verwacht van € 0,3 mln. Hoewel de winstprognoses van Stedin voor de komende jaren erg onzeker zijn, mede door de forse investeringen in de energietransitie, wordt het verantwoord gevonden om dit bedrag structureel in de meerjarenbegroting op te nemen.

9. Heffen en invordering

Op basis van het aantal openstaande beroepszaken en het verloop van de deurwaarderskosten is de verwachting dat de proces- en deurwaarderskosten het begrote bedrag met € 0,05 mln. zal overstijgen.

10. Bezwaarschriften tegen belastingen

Zoals in TB1 gemeld heeft de hoge WOZ waarde geleid tot een forse toename van het aantal bezwaarschriften. Op dit moment is een stijging te zien van meer dan 400% van wat er in een "normaal jaar" aan bezwaarschriften binnenkomt. Om alle bezwaarschriften binnen de gestelde termijn af te handelen is een groot deel van de bezwaarschriften uitbesteed aan een extern bureau. De extra kosten worden geraamd op € 0,5 mln. De raad is hiervan op te hoogte gesteld (raadsmemo 2023-046819 Afwijking aanbestedingsprocedure bezwaarafhandeling Belastingen).

Bezwaren – veelal ingediend door een No Cure No Pay bureau namens belanghebbende – die (deels) gegrond worden verklaard geeft recht op een proceskostenvergoeding. Deze kosten stijgen jaarlijks en de verwachting is dat de vergoeding dit jaar € 0,07 mln. hoger zal uitvallen dan begroot.

11/12. Opbrengst OZB

De verwachte opbrengst OZB 2023 laat een voordeel zien van € 3,8 mln. Dit is een stijging van € 0,4 mln. ten opzichte van TB1. Het voordeel wordt veroorzaakt door een incidenteel effect van € 2,3 mln. vanwege hogere waardeontwikkeling en voor € 1,5 mln. wegens volumeontwikkeling (meer woningen en niet-woningen). Zie ook de uitgebreide toelichting hierop in TB1. De hogere opbrengst vanwege volumeontwikkeling wordt ingezet voor de aanleg en inzet van voorzieningen in de stad. Zoals in de perspectiefnota 2023 (vorig jaar) is beschreven wordt een deel gereserveerd in de reserve Investeringsfonds 2030 en een ander deel wordt gereserveerd in de begroting. Het deel dat in de begroting gereserveerd wordt, wordt in 2023 niet meer uitgegeven en kan hier vrijvallen.

13. Toeristenbelasting

Op basis van het aantal overnachtingen in de eerste helft van het jaar is de verwachting dat de opbrengst toeristenbelasting € 0,05 mln. hoger zal uitvallen dan begroot.

14. Reservering prijsstijging vervangingsinvesteringen

De prijzen van vervangingsinvesteringen stijgen en daarmee ook de kapitaallasten. In de begroting is hiervoor een reservering opgenomen van € 0,1 mln. Vooral vanwege vertraging bij de vervanging is de verwachting dat deze reservering voor de jaren 2023 en 2024 niet nodig zal zijn.

Financiële afwijkingen

Nr.	Doelstelling	Onderwerp	Afwijking TB2 '23 Bedrag in € * 1000	Voordeel/ Nadeel	Meerjarig/ Eenmalig
Financiële afwijkingen bestaand beleid					
1		Rentebaten	1.000	Voordeel	Eenmalig
		Storting in rente-egalisereserve	-1.000	Nadeel	Eenmalig
2		Memo meicirculaire (inclusief actualisatie)	5.749	Voordeel	Meerjarig
3		Reservering reguliere prijsstijging	1.500	Voordeel	Eenmalig
4		Reservering excessieve prijsstijging	900	Voordeel	Eenmalig
5		Reservering loonstijging (CAO, nadelen staan op de programma's)	1.151	Voordeel	Eenmalig
6		Reservering taakmutaties (tegenhanger programma 1 energiearmoede)	3.380	Voordeel	Eenmalig
7		Effect BTW analyse	538	Voordeel	Eenmalig
			-208	Nadeel	Eenmalig

8		Winstuitkering Stedin	300	Voordeel	Meerjarig
9		Heffing en invordering	50	Nadeel	Eenmalig
10		Bezwaarschriften tegen belastingen	540	Nadeel	Eenmalig
11		Opbrengst OZB (waardeontwikkeling)	200	Nadeel	Eenmalig
12		Opbrengst OZB (volumeontwikkeling)	600	Voordeel	Meerjarig
		- storting RIF	-300	Nadeel	
13		Toeristenbelasting	50	Voordeel	Eenmalig
14		Reservering prijsstijging vervangingsinvesteringen	100	Voordeel	Meerjarig
Saldo Algemeen dekkingsmiddel			13.470	Voordeel	

Afwijking geïnvesteerde activa/voorzieningen

Onderwerp	Bedrag in € * 1000	Toelichting onderwerp
Voorziening dubieuze debiteuren	- 2.500	In de begroting is rekening gehouden met de oninbaarheid van de vorderingen. Hiervoor is een voorziening dubieuze debiteuren ingesteld. Door een faillissement van onze hulpmiddelenleverancier zijn wij genoodzaakt om een bedrag van € 2,5 mln. af te boeken. Dit bedrag was al opgenomen in de voorziening en leidt dus niet tot een nadeel.

Technische begrotingswijziging

College/Raad	Toelichting
--------------	-------------

Raad	<p>Prijsstijgingen</p> <p>In de budgetten van de begroting 2023 was rekening gehouden met een prijsstijging van 4,8%. Uit de raming van het CPB blijkt dat dit percentage te laag was. Voor 2023 komt er nog 4,6% aan lastenstijging bovenop. Op verschillende programma's heeft deze extra prijsstijging effect. Daarom worden de budgetten met een technische wijziging aangepast. Hiervoor is een reservering opgenomen zodat de wijziging budgettair geen consequenties heeft.</p> <p>Daarnaast zijn de energieprijzen excessief gestegen. Voor de gemeentelijke gebouwen worden dan ook de budgetten voor de energieramingen aangepast (programma 1, 4, 7 en overhead). Hiervoor was reeds een reservering opgenomen op OAD. Deze kan komen te vervallen in de technische wijziging. Ook hier geldt dat de wijziging geen budgettaire consequenties heeft.</p>
------	--